

መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ

[Sola Scriptura]

☐ ተሃድሶአወያን

[Reformers]

የኖቦት ዘመን - 15 – 16 ክ/ዘመን

- ማርቲን ሉተር (Martin Luther)

*“እውነተኛው ህግ ይህ ነው፡ የእምነትን መሰረት
ሊመሰርት የሚገባው የእግዚአብሔር ቃል ብቻ ነው፡
መላእክት እንኳ ሊመሰርቱ አይችሉም፡፡”*

- ጆን ካልቪን (John Calvin)

*“ማንም ቅዱስ መጽሐፍት ካላስተማሩት በስተቀር
ጤነኛ አስተምህሮን ሊያውቅ አይቻልም፡፡”*

□ አኩዊናስ

[Aquinas]

የኖረበት ዘመን - 1224 – 1274 ዓ.ም

- ቶማስ አኳይናስ ጣሊያናዊ ቄስ የነበር።
- በፍልስፍና እና ሥነ መለኮት ትምህርቶች ከፍተኛ አሻራ ትቶ ያለፈ ሰው ነበር።

“የቀኖና መጻህፍት ብቸኛ የእምነት መመሪያ ናቸው።”

(Lecture on the Gospel of John)

☐ አወግስጢኖስ

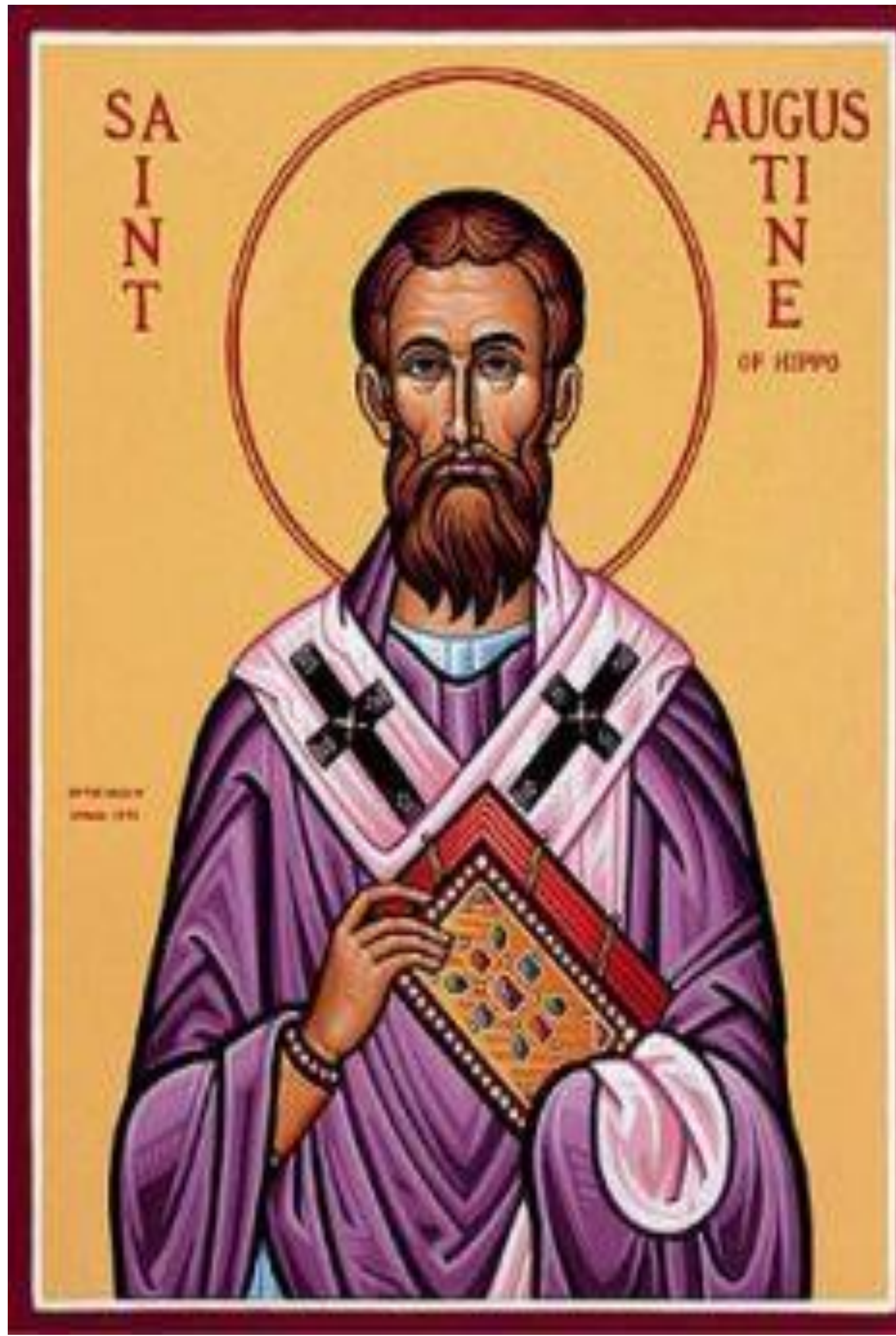
[Augustine]

የኖረበት ዘመን - 481 - 511 ዓ.ም

- በሂፖ ለምትገኘው ቤተ ክርስቲያን ጳጳስ ብምሆን ያገለግል ነበር።
- የስነ መለኮት አስተማሪ እና ፈላስፋ ነበረ።

“ለቀኖና መፅሐፍት ብቻ ይህን የክበረ ቦታ መስጠትን ተምረያለው.... ስለነዚህ ብቻ ፅሃፊዎች ሙሉ በሙሉ ከሰህተት የነፁ ናቸው ብዬ አጥብቄ አምናለሁ”

(Letter to Jerome no.82)

□ ሲሪል

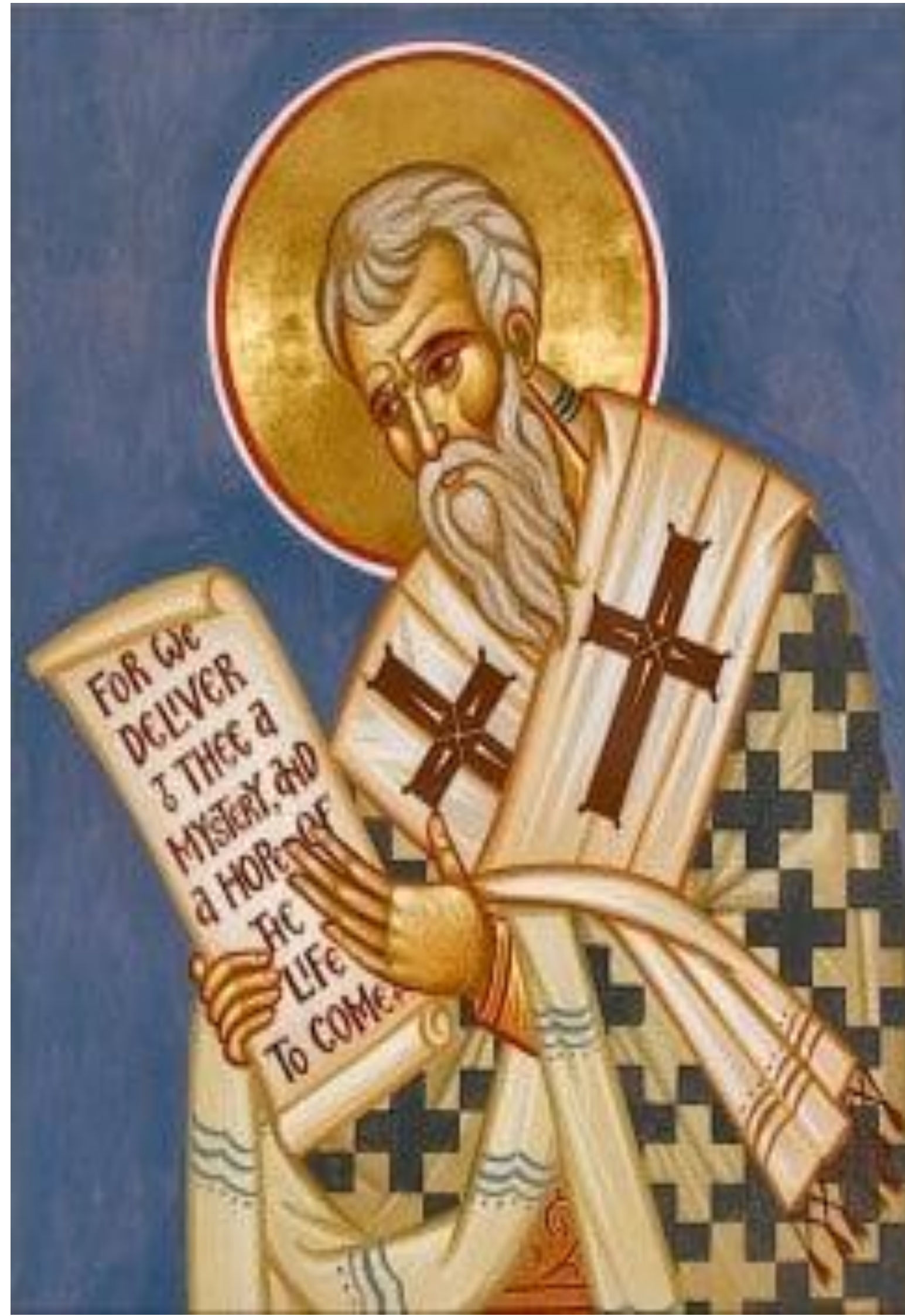
[Cyril]

የኖረበት ዘመን - 375-444 ዓ.ም

- የኦሌግዛንድሪያ ቤተክርስቲያን ጳጳስ እና የስነመለኮት አስተማሪ ነበረ።
- በ1882 የካቶሊክ ቤተክርስቲያን “doctor of the church” በመባል ተሰየመ።

“ስለ መለኮታዊ እና ቅዱሳን የእምነት ምስጢራት፣ ከቅዱሳት መጻህፍት ውጭ በጣም ተራ የሆነን አስተያየት እንኳን መስጠት የለብንም ... እንግዲህ ይህን ስለነገርኩህ አትመነኝ፣ ከቅዱሳን መጻሕፍትም የተጻፈውን ማሰረጃ እስካልተቀበልክ ድረስ፣ ይህ መዳን ከቅዱሳን መጻሕፍት በተነገረለት እንጂ በብልሃት አይደለምና።”

(The catechetical lectures, Lecture 4.17)

□ ዮሃንስ አፈወርቅ

[John Chrysostom]

የኖረበት ዘመን - 347 – 407 ዓ.ም

- የቆስጣንጢኖፕል ዋና ጳጳስ ነበር።
- በስብከቶቹ እና የንግግር ብቃቱ ይተነሳ “አፈወርቅ” የሚለውን መጠሪያ ስም አትርፏል።

*“ስለምናገራቸው ንገሮች ሁሉ ማስረጃን አቀርባለሁ፤...
ጉዳዩ እርግጥ እና ጽኑ ይሆን ዘንድ ከቅዱሳን መጽሐፍት
ማስረጃን አቀርባለሁ።”*

(Homily 8 on Repentance and the Church)

፩ ጎርጎሪዎስ

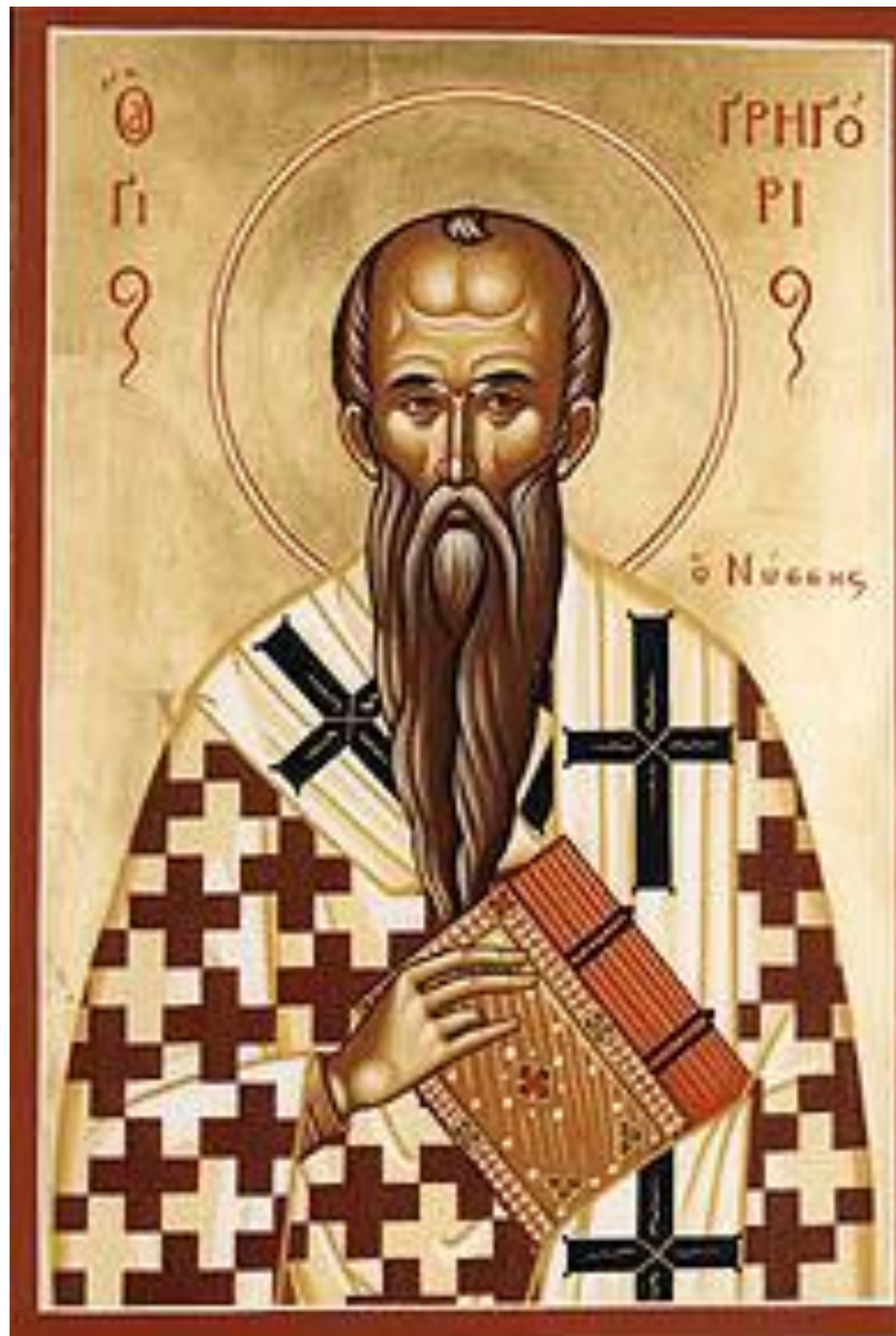
[Gregory]

የኖረበት ዘመን - 329 - 390 ዓ.ም

- የስነ መለኮት እና ፍልስፍና ምሁር ሲሆን, ብዙ ሰነመለኮታዊ ጽሁፎችን የጻፈ ጽፏል።
- ከአሪዮሳዊ ኑፋቄ ይመጡ ይንበሩ ጥያቄዎችን ይምለሰበት፤ በሰላሴ ላይ ያሉት ጽሁፎቹ ተጥቃሽ ናቸው።

“የፈለግነውን በማረጋገጥ ቅዱሳን መፅሐፍትን የሁሉም ትምህርት መለኪያ እናደርጋቸዋለን፤ ግዴታ አይናችን በነሱ ላይ ማተኮር አለበት። ከዚያም ከፅሁፎቹ አላማ ጋር የሚስማማውን ብቻ እናፀድቅለን።”

(on the soul and resurrection p.
439)

☐ ታላቁ ባሲል

[Basil The Great]

የኖረበት ዘመን - 329 – 379 ዓ.ም

- የቂሳርያ ጳጳስ ነበር

- ስለ ምንኩስና፣ ስነመለኮት እና ቀኖና ህግ ብዙ ጽፏል

“የአባቶች ወግ ስልሆነ ብቻ ብለን ልንቀበል አልችልም።

ዋናው ነገር አባቶች የቅዱሳን መጽሃፍትን ሃሳብ መከተላቸው ነው።”

(On The Holy Spirit 7.16)

□ አትናቴዎስ

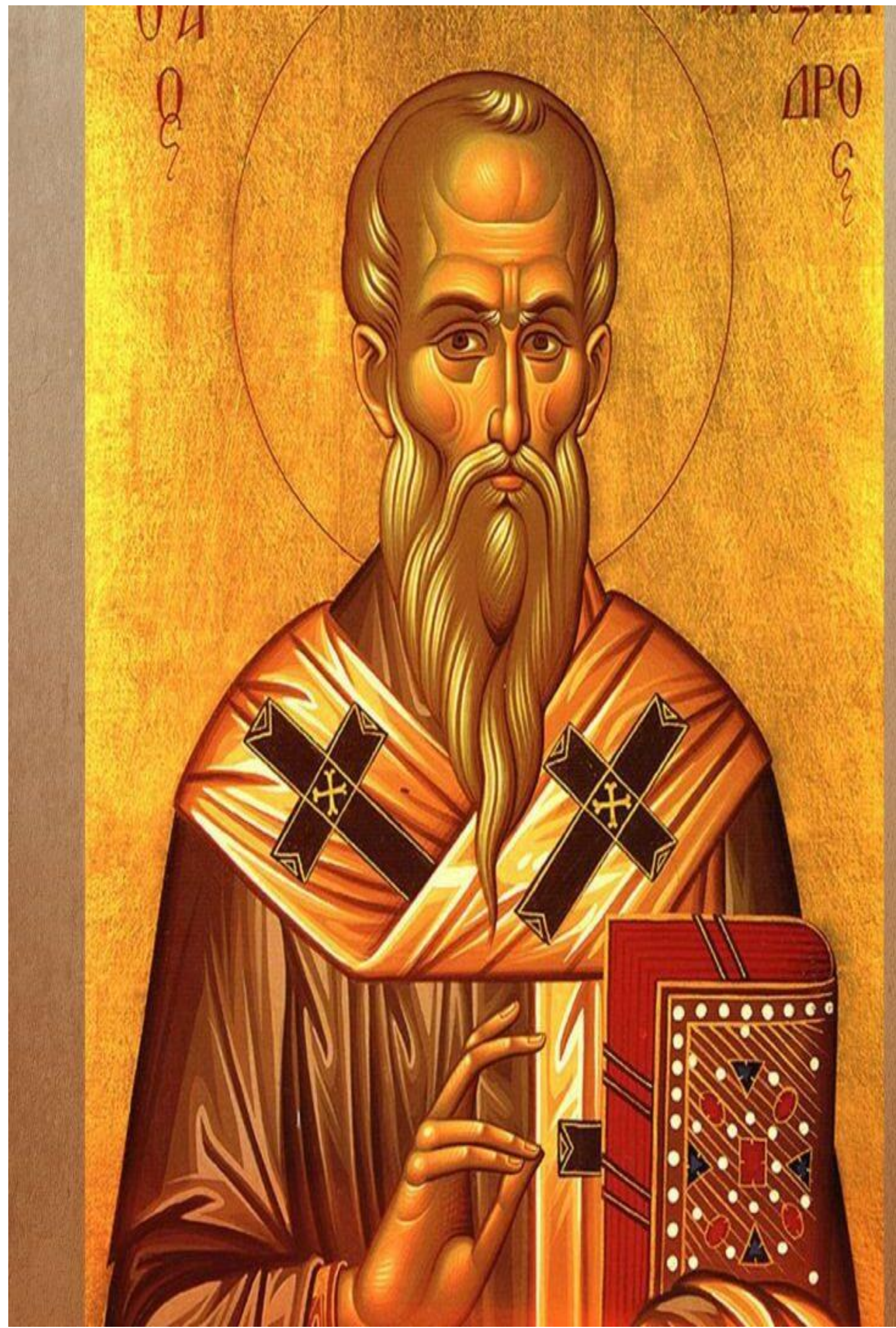
[Athanasius]

የኖረበት ዘመን - 293 - 373 ዓ.ም

- የአሌግዛንድሪያ ቤተክርስቲያን ጳጳስ ነበረ።
- ከአርደሳዊ ኑፋቄ ቤተክርስቲያንን የጠበቀ ሰው ነበር።

*“ከሁሉም ነገሮች በላይ መለኮታዊ ቅዱሳት መፅሐፍት
በቂ ናቸው።”*

(Letter de synodis, par 6)

□ ጠርጠሱ

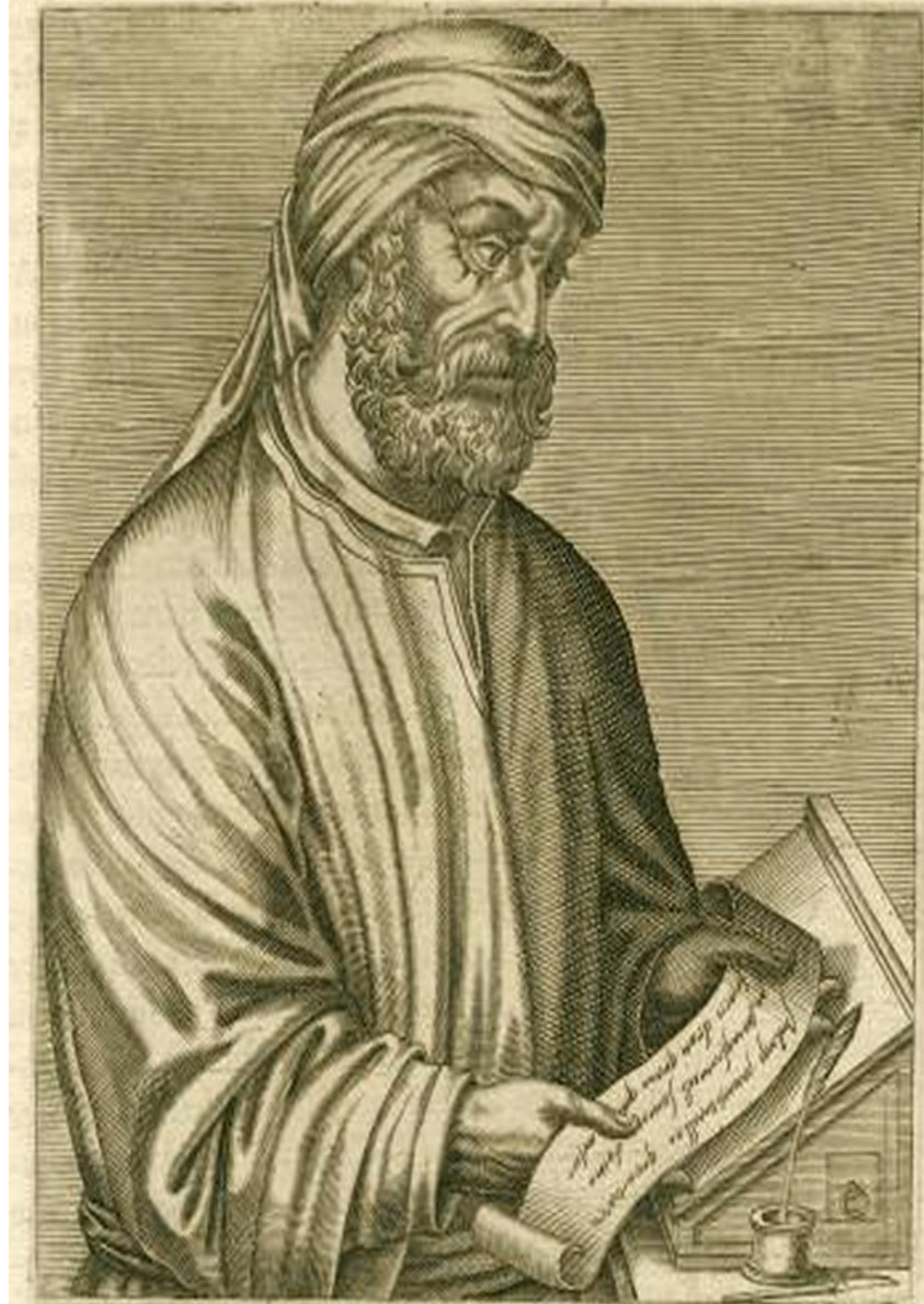
[Tertullian]

የኖረበት ዘመን - 155 - 220 ዓ.ም

- በሰሜን አፍሪካ የነበረችው ካርቴጅ ለምትገኘው ቤተክርስቲያን ሽማግሌ ነበረ
- የላቲን ስነመለኮት አባት በመባል ይጠራል።

“ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያቱን እንዲሰብኩ ሰለላክ (መመሪያችን የሆነው) ክርስቶስ ከመረጣቸው በቀር ሰባኪ ሆነው ሊቀበሉ አይገባም። ከዚህ የተነሣ መመሪያችንን እናዘጋጃለን። “ከአብ በቀር ወልድን የሚያውቅ የለም ከወልድም በቀር ወልድም ሊገልጥለት ከሚፈቅድ በቀር አብን የሚያውቅ የለም” ውልድም ከሃዋርያቱ በቀር ሊገልጥለት የፈቀደ አይመስልም።”

(The prescription against the heretics)

□ ኤፍሬም

[Irenaeus]

የኖረበት ዘመን - 130 - 202 ዓ.ም

- የሊዮን ጳጳስ ሲሆን በሁለተኛው ክፍለዘመን, ዋነኛ ከሚባሉት የስነመለኮት አስተማሪዎች አንዱ ነበር።

“የመዳናችንን እቅድ ከማንም አልተማርነውም፤ ወንጌል

ወደ እኛ እንዲደርስ ከወረደላቸው በኋላም

በእግዚአብሔር ፍቃድ በህዝብ ፊት ካሳወቁት እንዲሁም

ቅዱሳት መፅሐፍትን ለኛ ሰጡን፤ ይህም የእምነታችን

መሰረት እና ምሳሌ እንዲሆን ነው”

(Against heresies 3.1.1 p.414)

